

Slēpošana, dabas takas un jaunas tradīcijas dzimšana Spārē

Spāres pamatskolas sporta un ārstnieciskās vingrošanas skolotājs Aigars Skrastiņš nebūt ne vieglo skolotāja darbu veic jau vairāk kā divdesmit gadus, un astoņi no tiem pavadīti Spārē. Kā pats smejas, savulaik pēc augstskolas beigšanas esot teicis, ka nekad nebūšot skolotājs, vien treneris, taču, “nekad nesaki nekad”... Darbs ar Spāres pamatskolas īpašajiem bērniem Aigaram tiešām ir “pieaudzis pie sirds”, tādēļ likumsakarīgi, ka pirms diviem gadiem par nozīmīgu ieguldījumu izglītībā un jaunatnes audzināšanā viņš saņēma balvu “Amatas novada lepnums 2020”.

Foto: No A.Skrastiņa personīgā arhīva

“Šī bija tāda īpatnēja ziema. Sniegs uzsniga, tad nokusa un ilgi neveidojās nekāds

segums, bet, kad atkal sasnīga, tad jau pamatīgi,” saka Aigars. Un tomēr tieši šoziem viņš iegādājās vēl padomju laika sniega motociklu “Buran” ar visu nepieciešamo aprīkojumu slēpošanas trašu sagatavošanai un izveidoja tās pie novada skolām Spārē, Amatā, Zaubē, Skujenē, Nītaurē, Ieriķos. “Sanāca arī Līvos un Ģikšos,” viņš teic.

Slēpošanas tradīcijas Spārē ir stipras

Aigars priecājas, ka šīs trases izmantoja kā skolasbērni tā arī citi slēpotprieka baudītāji, jo viņam pašam, kā jau biatlona trenerim, slēpošana ir īpaši tuvs sporta veids. Atbildot uz jautājumu, kādēļ izvēlēties tieši slēpošanu, Aigars teic, kad tad gan laikam būs jāatgriežas tajos tālajos laikos, kad pirmo reizi uzkāpis uz slēpēm un nospriedis, ka vēlas būt labāks par visiem citiem pagalma puikām. “Laikam jau tas bija aiz spītības. Bet slēpot man patika un patīk. Slēpojot tu vari daudz ko pārdomāt, atslēgt domas no stresa. Vēlāk jau sekoja sporta skola, biatlona trenera darbs, arī tagad ar biedrības B.X.C.S. palīdzību strādāju ar dažāda līmeņa bērniem un pieaugušajiem.”

Slēpošanas sacensības vēl marta otrajā nedēļā norisinājās arī Spāres muižas Rakstnieku parkā un, kā atzīst Aigars Skrastiņš, tās noritējušas ļoti veiksmīgi. “Tas bija slēpošanas sprints, kādu iepriekš skolu formātā vēl nebijām rīkojuši. Šajās sacensībās katrs dalībnieks startēja divas reizes – vispirms kvalifikācijā startēja viens, tad grupa kopā pēc rezultātiem, un tikai tad tika noskaidrots uzvarētājs. No trīs skolām piedalījās visas klašu grupas – no 1. līdz 12.klasei, kuras attiecīgi bija sadalītas pa vecumiem un, protams, katrā grupā tika noskaidroti uzvarētāji,” tā Aigars. Tiesa, kā jau visās mūsu dzīves sfērās arī sacensību rīkošanā savas korekcijas ienesa Covid-19 pandēmijas ierobežošanai noteiktās prasības. Tādēļ sākumā iecerēto sešu skolu vietā pasākumā piedalījās vien trīs. Tomēr Aigars sola, ka nākamajos gados šī tradīcija turpināsies, tā kā iespējas izmēģināt spēkus slēpošanas sprintā būs arī tiem skolēniem, kuri šogad uz sacensībām netika.

“Mūsu Spāres pamatskolas bērni slēpošanu ir ļoti iecienījuši, un nodarbības ārā, kā arī šīs cikliskās kustības, viņiem ir ļoti vajadzīgas. Ziemā slēpošana viņiem ir sporta veids numur viens. Laikam gan tā būs vienīgā skola, kurā veselai klasei ir ierakstīta piezīme: “Neviens neatnāca uz stundu, jo visi bija aizgājuši slēpot”,” smejas Aigars.

Pastaigu takas meža ceļos

Aigars Skrastiņš pirms pāris gadiem sāka arī mācību taku ierīkošanu vecajos meža ceļos. Tolaik Covid-19 pandēmijas dēļ skolās bija noteiktas attālinātās mācības un Aigars domāja, ko vēl varētu darīt, lai bērniem tik daudz laika nav jāpavada telpās. Darbs pie dabas izziņas un fizisko aktivitāšu mācību takas izveidošanas tika uzsākts pavasarī, lai lai līdz ar jauno mācību gadu to varētu izmantot kā praktisko mācību materiālu dabas zinību priekšmetu apgūšanai, aktīvai atpūtai un tādām fiziskajām aktivitātēm kā nūjošana, skriešana, velobraukšana, distanču slēpošana un iešana ar sniega korpēm. Taka savu ceļu uzsāk Spāres Rakstnieku parkā, kur arī atgriežas.

“Pamazām mēs to palielinām, iekļaujot dažādas grūtību pakāpes. Šobrīd izveidotas jau trīs veidu pastaigu takas. Vienā kopā ar Amatas apvienības pārvaldi izvietoti izzinoši materiāli par dabu, abi pārējie maršruti jau ir grūtāki. Pēdējā jau ir jākāpj, jālien un jāložņā.”

Taujāts, kā šādas takas ierīkošana notiek, cik daudz laika un pūļu tas prasa, Aigars stāsta, ka sākumā jāiet pa mežu, jāmeklē vizuāli piesaistošais, tad topošā taka jāiezīmē – sākumā kartē, bet pēc tam arī dabā.

“Tas nav īslaicīgs darbs. Daudz palīdz biedrības B.X.C.S. puisi, kuri pie viena tā apgūst gan praktiskās iemaņas mežistrādē, gan citās lietās, par kurām mācās. Vienas šādas takas izveidošanai paiet visa vasara. Tagad gan šī gada lielās lietavas padarījušas savus nedarbus – izveidotie tiltiņi aizskaloti, un, kad sniegs kusīs, būs jādodas taku iekārtot atkal no jauna. Vasarā atkal ņemšu krūmgriezi un visu iztīrīšu, lai cilvēkiem nav jābrien pa brikšņiem,” Aigars atklāj tuvākās un nedaudz tālākās nākotnes plānus. Viņš teic, ka interese par šīm pastaigu takām ir liela. Spāres pamatskolas bērni uz tām dodas regulāri, netrūkst arī cilvēku no malas.

“Šī laikam ir tāda vieta, kas palīdz atjēgties no pilsētas stresa un ļauj nomierināties. Cilvēki stāsta, ka tā ir lieliska vieta, kur bez liekas burzmas un steigas, bez kāda stresa aiziet izstaigāties. Vienkārši paraudzīties apkārt, izbaudīt dabu un padomāt...”

Rakstnieku parks dod savu gaisotni

“Iespējams, šīs vietas atmosfēra ir tik patīkama, pateicoties līdzās esošajam Rakstnieku parkam,” prāto Aigars un saka, ka par parka atjaunošanu vislielākais paldies jāsaka Spāres pamatskolas skolotājai Mārītei Rukmanei, pēc kuras ierosmes 2014.gadā sākās Rakstnieku parka atjaunošana un papildināšana ar jauniem stādījumiem, kas turpinās aizvien.

Aigars Skrastiņš stāsta, ka parks ir unikāls dabas un kultūras piemineklis, kurš glabā tā stādītāju – daudzu Latvijā pazīstamu, cienītu un mīlētu literātu piemiņu. Tālākās sarunas gaitā runājam par Rakstnieku parka aizsākumu 1930. gada 4. maijā, kad Spāres muižas pamatskolā pēc tās vadītāju Kārļa un Alvīnes Skalbergu aicinājuma viesojās tā dēvētās “Trauksminieku” grupas literāti, kuru skaitā bija arī Aleksandrs Čaks, Arvīds Grigulis, Austrā Skujiņa un citi izcili latviešu vārda meistari, kā arī aktrise Elvīra Bramberga. Toreiz pēc viesošanās katrs no viņiem te iestādīja vienu koku. Savukārt 2014.gadā, parku atjaunojot, tajā tika iestādīta liepa novadnieces Melānijas Vanagas piemiņai. Tagad jau ir atjaunota uz parku vedošā liepu aleja, uzstādītas koku identifikācijas zīmes un planšete ar pirms vairāk kā deviņdesmit gadiem trauksminieku zīmēto parka plānu un sacerēto himnu.

Foto: Spāres muižas Rakstnieku parks

Aigars teic, ir lieliski, ka arī mūsdienās dzejnieki un rakstnieki palīdz atjaunināt parku ar jauniem stādījumiem. Šeit ir Knuta Skujenieka, Lijas Brīdakas, Jāņa Rokpeļņa, Māras Svīres un citu pazīstamu literātu stādīti koki. “Vai kāds brīnums, ka šeit ir tik īpašā un mierpilna gaisotne,” saka Aigars Skrastiņš.